

Wydaje Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Warszawa, Widok 10 — II p.

Zarząd Główny P. T. K.

Prezydium Zarządu Głównego P. T. K. pod przewodnictwem prezesa p. Zygmunta Beczkowicza, będącym gościnnie p. J. Kołodziejczyka odbywa swoje posiedzenia w czwartki w lokalu własnym przy ul. W...

Lokal przydzielony przez Ligę Morską składa się z kilku pomieszczeń, większego pokoju i traktowany jest jako lokal tymczasowy, ponieważ starania o stały lokal trwają. W lokalu umieszczony Zarząd Główny i Oddział Warszawski czynne jest codziennie w godzinach 10-18. Lokal został odpowiednio umeblowany i urządzony. Prezydium załatwia sprawy bieżące oraz przygotowuje materiały na plenarne posiedzenie Zarządu Głównego.

Plenarne posiedzenie Zarządu Głównego.

W sobotę i niedzielę dnia 27 i 28 kwietnia r.b. w lokalu własnym P. T. K. w Warszawie odbędzie się plenarne posiedzenie Zarządu Głównego P. T. K.

Porządek dzienny dwudniowych obrad przewiduje następujące sprawy:

1. Zagajenie.
2. Sprawozdanie z działalności Prezydium. Stan organizacyjny P. T. K.
3. Sprawozdanie finansowe.
4. Wytyczne dla prac P. T. K. w zakresie: a) programowym, b) organizacyjnym.
5. Sprawa Komisji Kół Krajoznawczych Młodzieży P. T. K. a) Zagadnienia programowe, b) zagadnienia organizacyjne.
6. Sprawa uczczenia pamięci Aleksandra Janowskiego i Aleksandra Patkowskiego. Powołanie Komitetu dla tych spraw.
7. Preliminarz budżetowy Zarządu Głównego P. T. K. Sprawa składki z tyt. art. 12 Statutu.
8. Zjazd Delegatów P. T. K.
9. Sprawa połączenia P. T. K. z P. T. T.
10. Formalne ukonstytuowanie Prezydium i Zarządu Głównego P. T. K.
11. Sprawy bieżące.
12. Wolne wnioski.

Zaproszenia na powyższe posiedzenie zostały wysłane do wszystkich Członków Zarządu Głównego, których adresy są w posiadaniu Biura. Gdyby któryś z Członków Zarządu Gł. był pominięty, niniejsze zawiadomienie winien uważać za zaproszenie i podać swój adres Zarządowi Głównemu. Na posiedzenie to zaproszeni zostali również Prezesi większych Oddziałów P. T. K., działających w siedzibie Okręgu.

W tym składzie w pierwszym stadium organizacyjnym po wojnie Zarząd Główny będzie w stanie przepracować istotne dla P. T. K. zagadnienia i powziąć odpowiednie uchwały.

Nasze druki.

Biuletyn P. T. K. Nr. 1 został całkowicie wyczerpany. Nie przypuszczaliśmy, że zapotrzebowanie na ten druk informacyjny będzie tak duże. Biuletyn Nr. 2 drukujemy w znacznie większym nakładzie.

Statut P. T. K. rok 1946 jest do nabycia w Biurze P. T. K. Cena za egzemplarz wynosi 25 zł.

Deklaracje członkowskie można zamawiać w Biurze P. T. K. Wydawane i przesyłane są bezpłatnie.

Legitymacje członkowskie zamawiać mogą jedynie Oddziały P. T. K. Wysyłając legitymacje, Zarząd Główny obciąża konto Oddziałów kwotą 2 zł. za 1 legitymację.

Konto P. T. K. w P. K. O.

Zarząd Główny otworzył własne konto w Poczтовой Kasie Oszczędności. Ma ono Nr. I-1401.

Na powyższe konto można wpłacać wszelkie należności na rzecz Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, oraz prenumeratę za — Ziemię.

Z i e m i a .

W dniach najbliższych rozpoczynamy wysyłkę Nr. 1-go — Ziemi —. Cena za egz. wynosi 10 zł. Następne numery — Ziemi — ukażą się w zwiększonej objętości.

Jak założyć Oddział P. T. K.

Chcąc założyć Oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, należy dla idei krajoznawstwa pozyskać co najmniej 20 osób, które zwiążą się dla współpracy w osiąganiu ogólnych celów Stowarzyszenia.

Na zebraniu organizacyjnym należy wykazać się zgłoszeniem do Oddziału conajmniej 20 osób. Wybrany Zarząd Oddziału zgłasza nowy Oddział do zarejestrowania Zarządowi Głównemu P. T. K. w Warszawie. Po zatwierdzeniu nowego Oddziału przez Zarząd Główny Zarząd nowego Oddziału zawiadamia miejscowe władze administracyjne o powołaniu Oddziału P. T. K., podaje skład Zarządu Oddziału, Komisji Rewizyjnej i adres siedziby Zarządu. Szczegóły natury organizacyjnej podane są w Statucie P. T. K., o który należy się zwracać do Zarządu Głównego P. T. K. w Warszawie, ul. Widok 10.

Jeżeli na terenie danej miejscowości nie można liczyć na pozyskanie 20 członków, koniecznych do utworzenia Oddziału, można wtedy powołać Koło (par. 46 Statutu), które będzie filią najbliższego Oddziału. Koło może powstać za zgodą i przy współudziale zainteresowanego Oddziału.

Przy wznawianiu działalności Oddziału, istniejącego przed wojną, zatwierdzenie odradzającego się Oddziału przez Zarząd Główny nie jest wymagane.

Zarząd Główny na każde żądanie organizatorów Oddziałów dostarcza 3 egz. obowiązującego Statutu oraz żadaną ilość deklaracji członkowskich.

Przykładowy program prac Oddziału P. T. K. jako przykład pracy Oddziału P. T. K. podajemy program prac naszego Oddziału Warszawskiego:

W działalności swojej na pierwszym planie Oddział Warszawski P. T. K. winien uwzględnić akcję wycieczkową i odczytową.

A. W akcji wycieczkowej należy wyróżnić organizowanie wycieczek własnych oraz oprowadzanie wycieczek, zorganizowanych przez inne organizacje.

1. Wycieczki własne P. T. K. będą organizowane dla zapoznania członków i sympatyków z uratowanymi zabytkami historycznymi (np. kościoły, pałace), obiektami gospodarczymi (np. wodociągi, budowa mostu), kulturalnymi (wystawy, biblioteki itp.) i zabytkami przyrody.

2. Oddział winien być przygotowany do obsługi wycieczek organizowanych przez inne instytucje warszawskie, w szczególności robotnicze, młodzieżowe, oraz wycieczek, przyjeżdżających do Warszawy z innych miast (miejskich i wiejskich). Wycieczki te winny od P. T. K. uzyskiwać konieczne informacje, odpowiednich przewodników, krótkie drukowane przewodniki po dzisiejszej Warszawie, pocztówki pamiątkowe, oraz inne ułatwienia natury gospodarczej. Oddział P. T. K. winien nawiązać łączność z instytucjami i organizacjami robotniczymi, młodzieżowymi dla umożliwienia sobie działalności krajoznawczej na tym odcinku.

Dla ułatwienia tej pracy Oddział winien zorganizować kursy dla przewodników po Warszawie z

uwzględnieniem potrzeb wycieczek dorosłych i młodzieży. Wycieczki te winny obejmować swym zasięgiem Warszawę i okolice. Należy podjąć kroki celem zorganizowania wycieczek na ziemie odzyskane (Mazury, Pomorze Szczecińskie, Dolny Śląsk; Ziemia Lubuska itp.).

Jednym ze środków, ułatwiających organizację tej pracy winno być Biuro Turystyczne Krajoznawcze P. T. K. dobrze zareklamowane, posiadające wszelkie dane, umożliwiające wzięcie w ramy P. T. K. wyłączności w dziedzinie organizowania i przyjmowania wycieczek. Biuro takie mogłoby być imprezą dochodową.

B. Akcja odczytowa winna objąć odczyty własne P. T. K. oraz wygadanki prelegentów P. T. K. w klubach robotniczych, młodzieżowych. Należy do akcji pozyskać odpowiednich prelegentów, którzy w formie naukowej, bądź popularnej dostarczą nam wiedzę krajoznawczą. Tematem odczytów w Warszawie przeszłości, teraźniejszości i przyszłości naszej ziemie odzyskane, wybrzeże morskie itp. w ogóle itp.

Placówką pomocniczą w tej dziedzinie może być własna przeźroczarnia dysponująca różnorodnymi aparatami do wyświetlania przeźroczek i pocztówek, ew. też własny aparat kinematograficzny, zaopatrzony w serie filmów krajoznawczych.

C. Turystyka wodna. Oddział oprócz się winien na własnej przystani przy Wale Miedzeszyńskim. Przygotowanie nowego narybku wioślarskiego, stała zaprawa wioślarska, sploty do bliższych i dalszych okolic Kraju mogą być zrealizowane już w bieżącym roku.

D. Sekcja narciarska i kolarska. P. T. K. mogą oprócz swą działalność na programie podobnym do Sekeji Turystyki Wodnej.

E. Koła Krajoznawcze Młodzieży P. T. K. mogą na terenie Warszawy znaleźć wdzięczne pole do działania. Najważniejszym w tej dziedzinie momentem będzie pozyskanie dla tej akcji odpowiednich osób, któreby potrafiły w ramach Kół Krajoznawczych Mł. skupić wszelkie tak naturalne poczynania krajoznawcze naszej młodzieży szkolnej. Stworzenie Ośrodka Krajoznawczego Młodzieży Szkolnej we własnym lokalu znacznie ułatwiłoby tę pracę.

Równoległe obok Kół Krajoznawczych Młodzieży działać winny Koła Akademickie, z którymi współpraca jest dla P. T. K. wysoce pożądana.

F. Zaopiekowanie się uratowaną biblioteką P. T. K., stale jej dokompletowywanie, umożliwienie do niej dostępu osobom, pracującym naukowo, w szczególności na polu krajoznawstwa — oto dalsze zadania Oddziału Warszawskiego P. T. K.

G. Zorganizowanie dobrze urządzonego s c h r o n i s k a turystycznego P. T. K. w dzisiejszych warunkach odgrywałoby w życiu stolicy dużą rolę.

H. Odpowiednia działalność wydawnicza (informatory turystyczne, krótkie przewodniki po dzisiejszej Warszawie, pocztówki) uzupełni wydatnie działalność Oddziału Warszawskiego PTK.

I. Podjęte na nowo życie towarzyskie, urozmaicane częścią artystyczną, dyskusje przy czarnej kawie, pozwolą na zbliżenie się członków do siebie, związanie uczuciowe.

Zadanie swoje Oddział Warszawski P. T. K. może zrealizować przez powołanie Komisji:

- wycieczkowej,
 - odczytowej,
 - bibliotecznej,
 - towarzyskiej,
 - fotograficznej
- oraz Sekcji:
- turystyki wodnej,
 - narciarskiej,
 - kolarskiej.

Schronisko P. T. K. w Zakopanem i nad Wigrami

Bezpośrednio po zakończeniu działań wojennych Schronisko Wycieczkowe im. ks. Stolarczyka w Zakopanem, będące własnością P. T. K. zostało przejęte przez Tymczasowy Zarząd Państwowy, który przydzielił nieruchomość czasowo Zarządowi Wczasów Pracowniczych. Nieruchomość została przez Zarząd Wczasów wyremontowana i zagospodarowana. Ostatnio Zarząd Główny P. T. K. wystąpił o przywrócenie Towarzystwu schroniska zakopiańskiego. Do starań w tej sprawie z ramienia P. T. K. upoważniony został dr. J. Diehl.

Nowopowstały Oddział Suwalski P. T. K. roztoczył opiekę nad schroniskami P. T. K. nad Wigrami. Schroniska zostały uratowane z pożogi wojennej, wymagają jednak remontu i zagospodarowania.

Warszawscy krajoznawcy zorganizowali się.

W dniu 24 marca przy wypełnionej sali Ligi Morskiej w Warszawie ul. Widok 10 odbyło się zebranie organizacyjne Warszawskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Zebranie zagalęł pełnomocnik Zarządu Głównego P. T. K. ob. Władysław Gruszczyński, witając zebranych i kreśląc obraz strat, jakie poniosło Towarzystwo w okresie wojny. Zebrani jednogłośnie uczcili pamięć Zmarłych, w szczególności honorowego prezesa P. T. K. Aleksandra Janowskiego, V. Prezesa Zarządu Głównego P. T. K. Aleksandra Patkowskiego, Stanisława Thuguta wybitnego pioniera polskie-

go krajoznawstwa i ś.p. Kazimierza Kulwiecia, nieustrzonego organizatora prac krajoznawczych.

Na przewodniczącego zebrania powołano b. vice marszałka Sejmu ob. Stanisława Osieckiego, który do prezydium poprosił na sekretarza por. Stanisława Gabryszewskiego, na asesora zaś ob. Bronisława Chrościckiego, prezesa Oddziału Stołecznego Z.N.P. i ob. Konstantego Czerwińskiego, członka P. T. K. od chwili powstania tego Stowarzyszenia.

Przedstawiciel Zarządu Głównego P. T. K. ob. Kazimierz Staszewski wygłosił referat na temat zadań warszawskiego Oddziału P. T. K. Oddział Stołeczny, jako reprezentacyjny, winien przodować sprężystą organizacją i różnorodnością prac. W planie pracy winien przewidzieć akcję wycieczkową, odczytową, wydawniczą, turystyczną, nie może też zapomnieć o organizowaniu życia towarzyskiego.

Oddział winien organizować wycieczki i odczyty własne, oraz ułatwiać te imprezy w innych organizacjach społecznych, w szczególności robotniczych i młodzieżowych. Organizowanie Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej, Kół Akademickich, Koła Prelegentów, kursów dla przewodników krajoznawczych, prowadzenie Biura Informacji Turystyczno - Krajoznawczej, własnej przeźroczarni, biblioteki krajoznawczej, wydawnictw przewodnikowo - informacyjnych — oto imprezy które winny być niezwłocznie przez Oddział Stołeczny zorganizowane.

W dyskusji nad referatem zabrali głos liczni mówcy, podkreślając doniosłą rolę krajoznawstwa, konieczność zaprawiania młodzieży do tych spraw, organizowania zbiorów fotograficznych, kartograficznych i bibliotecznych.

Podkreślano konieczność uzyskania od Zarządu Miejskiego stolicy odpowiedniego lokalu, gdyż półroczne starania w tym kierunku do tej pory nie dały wyniku.

Uchwalono wniosek o nadaniu Oddziałowi Warszawskiemu imienia Aleksandra Janowskiego, o powołanie Komitetu do spraw uczczenia pamięci Aleksandra Janowskiego i Aleksandra Patkowskiego. Podkreślono z uznaniem kroki Zarządu Głównego zmierzające do połączenia P. T. K. i Polskiego Tow. Tatrzańskiego.

Prezesem Oddziału został wybrany ob. Władysław Gruszczyński. Poza tym do Zarządu weszli ob. ob. M. Okołów Podhorska, St. Gabryszewski, St. Lenartowicz, Józef Kołodziejczyk, Zygmunt Orłowicz, Franciszek Kołoniecki, Jerzy Kołodziejcki i J. Jakubowski.

Biuro Zarządu Oddziału ul. Widok 10 — II-e piętro czynne jest w godz. od 10 do 19. Biuro przyjmuje zgłoszenia nowych członków. Wpisowe dla nowych członków wynosi 20 zł., składka miesięczna 10 zł., oraz rocznie 5 zł. na Ligę Ochrony Przyrody.

Oddział P. T. K. w Piotrkowie Trybunalskim

Zarząd Oddziału Piotrkowskiego P. T. K. ukonstytuował się. Prezesem został prof. H. Popowski. Poza tym w skład Zarządu wchodzi pp. Badek, Ribner, Wojtczak, Wysocki. W planie działalności Zarząd przewiduje m. in. przeróbkę i remont Zamku kazimierzowskiego w Piotrkowie.

Adres Oddziału: Piotrków ul. Słowackiego 1.

W sprawie domu P. T. K. w Włocławku.

Jak wiadomo, dom P. T. K. w Włocławku zajęty został przez Powiatową Radę Związków Zawodowych. Ze względu na to, że dom ten jest siedzibą Muzeum Ziemi Kujawskiej, która to placówka uzyskała szereg nowych eksponatów z okolicznych dworów, oraz ze względu na konieczność należytego rozwinięcia akcji przez Kujawski Oddział P. T. K., który miał siedzibę w gmachu P. T. K., Zarząd Główny Towarzystwa wystąpił do Komisji Centralnej Związków Zawodowych w Warszawie z prośbą o spowodowanie oddania P. T. Krajoznawczemu naszego gmachu przez Radę Związków Zawodowych. W tej sprawie wystąpiło również Ministerstwo Kultury i Sztuki, popierając w całości postulaty P. T. K.

Komisja Centralnych Związków Zawodowych w Warszawie ustosunkowała się do naszej prośby przychylnie bez zastrzeżeń i zwróciła się do Powiatowej Rady Związków Zawodowych w Włocławku o opuszczenie gmachu P. T. K. i umożliwienie działalności zarówno Muzeum Ziemi Kujawskiej, jak i Kujawskiemu Oddziałowi P. T. K.

Suwalski Oddział P. T. K.

Na zebraniu organizacyjnym Suwalskiego Oddziału P. T. K. powołano Zarząd z Prezesem p. Bolesławem Baczewskim na czele. Poza tym w skład Zarządu weszli pp. Fr. Lesiecki, Zenon Raczkiewicz, Jan Korejwo, Mieczysław Gniazdowski, W. Sokółowski, Jan Karczewski.

Adres Oddziału: Suwalki, ul. Konopnickiej 5.

Połczyn

Dyrektor Państwowych Zakładów Zdrojowych w Polczynie, pow. Białogród, Pomorze Zachodnie, nadesłał nam tymczasowy prospekt Zakładów, zaopatrzone w serię zdjęć fotograficznych. Piękne zdjęcia, ilustrujące bajeczny krajobraz rejonu Połczyńskiego, zostaną wykorzystane w Ziemi.

Dyrektor, p. Benedykt Polak, autor prospektu informacyjnego, zakomunikował Zarządowi Głównemu, iż zamierza w Polczynie uruchomić Oddział P. T. K., korzystając z tego, że w miejscowości tej zamieszkało wielu dawnych członków P. T. K.: Zarząd Główny P. T. K. upoważnił p. dyr. B. Polaka do prac w tym kierunku:

Adres: Benedykt Polak, Dyrektor Państwowych

Zakładów Zdrojowych w Polczynie, pow. Białogród, Pomorze Zachodnie.

W stadium organizacji.

Do wznowienia działalności Oddziału P. T. K. w Kaliszu Zarząd Główny upoważnił p. Antoniego Banardzewicza, Kalisz, Plac 11 Listopada, Skład Materiałów Fotograficznych.

Do wznowienia działalności Oddziału P. T. K. w Działdowie Zarząd Główny upoważnił ob. Burmistrza Miasta. Adres: Burmistrz m. Działdowa, ob. Piotr Pszeny. Działdów, Magistrat.

Do powołania Oddziału P. T. K. w Myślicach, woj. krakowskie, Zarząd Główny upoważnił prof. Tadeusza Prus Wiśniowski. Adres: Myślenice, woj. krakowskie, prof. Prus Wiśniowski Tadeusz.

Płock.

Z Oddziałem Płockim P. T. K. współpracował i żył pod jednym dachem w czasach przedwojennych Związek Popierania Turystyki w Płocku.

Na wiadomość o wznowieniu działalności przez Polskie Towarzystwo Krajoznawcze Związek Popierania Turystyki w Płocku zwrócił się do Zarządu Głównego P. T. K. z serdecznymi życzeniami i gotowością powołania w Płocku Oddziału P. T. K., z którą to placówką krajoznawczą zamierza współpracować zgodnie z doświadczeniami przedwojennymi i w myśl potrzeb dzisiejszych warunków. Zarząd Główny upoważnił Związek Pop. Tur. do prac w tym kierunku.

Adres organizatorów: Konstancy Modliński, Płock, Ratusz, Stary Rynek 3. Sekretariat.

Miasto Gdańsk znowu nasze...

W dniu 14 kwietnia 1946 r. w Oliwie pod Gdańskiem w komnacie klasztornej, w której w roku 1660 podpisany został traktat oliwski Polski ze Szwecją, odbędzie się organizacyjne zebranie Gdańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, na które zaproszono kilkadziesiąt osób spośród działaczy społecznych i krajoznawczych tego rejonu.

Przygotowania do tego zebrania trwały dość długo. Przeprowadzono też odpowiednią akcję propagandową przy użyciu radia gdańskiego. Zajęli się tą pracą nasi dzielni krajoznawcy, których nazwiska podamy w następnym numerze Biuletynu.

Równocześnie prowadzone są przygotowania do powołania Oddziałów P. T. K. w Gdyni, Wejherowie, Kurtuzach itd., dla których Gdańsk stanie się placówką okręgową.

Podając tę wiadomość, nie możemy się oprzeć wzruszeniu...

Miasto Gdańsk, niegdyś nasze, znowu stało się naszym. Oddział Gdański Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego będzie miał przed sobą poważne zadania. Wierzmy, że sprosta im.